ایران

روستایی در همدان با ۳۰۰ کارگاه جوراب‌بافی

«لتگاه» پایتخت جوراب

۷۵۰۰
تومان
قیمت جوراب‌های تولیدی در لتگاه از هر جفت ۷ هزارو پانصد تومان تا ۲۰هزار تومان که نخ پنبه و صادراتی درجه یک است متغیر است

گزارش

زهره افشار
گزارش نویس

بافت ۲۰۰ هزار جفت جوراب در یک‌روز حاصل چرخیدن چرخ ۳۰۰ کارگاه جوراب‌بافی در لتگاه است. روستایی که وقتی به آن وارد می‌شوی خبری از آفتاب‌نشینی بیکاران نیست و سکوت کوچه پس کوچه‌هایش که با صدای چرخ‌های بافندگی می‌شکند این نوید را می‌دهد که اینجا همه کاری برای انجام دادن دارند.

بزرگترهای روستا می‌گویند بیش از ۵۰ سال است که ماشین‌های جوراب‌بافی لتگاه برای همه مردم کشور پاپوش می‌بافند وحالا حتی جوراب‌هایش از طریق استان‌های مرزی راهی بازار کشورهای پاکستان، ترکمنستان، آذربایجان و عراق می‌شود. جوراب‌بافی چنان چرخ معیشت روستاییان را به حرکت درآورده که کارگاه‌های کوچک جوراب‌بافی لتگاه در شب‌ها نیز دست از کار نمی‌کشند و به گفته اهالی روستا اگر نیروی کار باشد کارگاه‌ها سه شیفته جوراب می‌بافند تا به تولید بیشتری برسند. اگر گشتی در این روستا بزنید مغازه‌های کوچکی را خواهید دید که پاپوش‌های رنگارنگ بچگانه، زنانه و مردانه حاصل دسترنج ساکنان روستا را که رج به رج با نقش امید بافته شده در معرض دید گذاشته‌اند. شما حتی اگر قصد خرید هم نداشته باشید اهالی روستا حتماً جورابی به عنوان هدیه به شما می‌دهند تا یادتان بماند لتگاه پایتخت جوراب‌بافی ایران است.

جوراب‌بافی لتگاه دیگر سنتی نیست

«حاج حبیب مختاری» که کارگاه جوراب‌بافی‌اش را از پدرش به ارث برده و حالا پسرهایش هم درکنار او کار می‌کنند می‌گوید: ۲۵ سال است که به این کار مشغول هستم و خدا را شکر ۲۵ کارگر در سه شیفت در کارگاهم کار می‌کنند و نان حلال به خانه‌شان می‌برند. در سال‌های اولی که شروع به‌کار کردم دستگاه‌های جوراب‌بافی سنتی بود و سرعت کار پایین بود و سود زیادی نصیب‌مان نمی‌شد اما درحال حاضر نه‌تنها من بلکه بیشتر کسانی که در این حرفه هستند از دستگاه‌های کامپیوتری جوراب‌بافی استفاده می‌کنند. با استفاده از این دستگاه‌ها هم کیفیت و سرعت تولید بالا رفته و هم نقش‌های جوراب‌ها بهتر شده است. وی می‌افزاید: هرچند امسال قیمت تمام شده جوراب به علت افزایش قیمت مواد اولیه بالا رفته و بازار مانند سال‌های گذشته نیست اما باز هم روزی‌مان می‌رسد و خدا را شاکر هستیم. وی که بیشتر تولیداتش راهی کلانشهرهایی مانند تهران و مشهد می‌شود و بخشی را هم به بازارهای صادراتی می‌فرستد می‌گوید: ما راه و رسم صادرات را بلد نیستیم ولی دلالان هستند که محصولات ما را به کشورهای همسایه می‌فرستند و سود اصلی هم نصیب آن‌ها می‌شود. به گفته وی قیمت جوراب‌های تولیدی در لتگاه از هر جفت ۷ هزارو پانصد تومان تا ۲۰ هزار تومان که نخ پنبه و صادراتی درجه یک است متغیر است. لتگاه در ۵ کیلومتری شهر لالجین همدان قرار گرفته اما مختاری می‌گوید در اینجا کسی سفالگری نمی‌کند و ما همه جوراب‌باف هستیم.

> لتگاه با داشتن ۶۰۰ خانوار ۲ هزار نفر جمعیت دارد و به لطف داشتن ۳۰۰ کارگاه فعال جوراب‌بافی و رونق این صنعت سال‌هاست که با مهاجرت معکوس همراه است

نیروی کار ارزان و قیمت پایین زمین

علی کارگر یکی از کارگاه‌های جوراب‌بافی هم می‌گوید: آن‌گونه که از پدربزرگم شنیده‌ام اهالی روستا از حدود سال ۱۳۴۵ کار جوراب‌بافی را شروع کرده‌اند. در آن سال‌ها چند نفر از اهالی روستا که به شهر رفت و آمد داشتند، با خود دستگاه جوراب‌بافی را به لتگاه آوردند و این‌گونه صنعت جوراب بافی در روستای ما پایه‌گذاری شد. پس از آن باتوجه به اینکه زمین ارزان بوده کم کم اهالی روستا به این فکر افتادند که در کنار خانه‌شان یک چهاردیواری کوچک بسازند و با کارگرانی که اکثرشان با دستمزد پایین حاضر به کار می‌شدند کارگاه جوراب‌بافی راه بیندازند. اینجا از چشم بادامی‌های پرتلاش چینی خبری نیست اما اهالی لتگاه کم نیاوردند و همپای چینی‌ها جوراب‌های ارزان‌قیمتی را تولید می‌کنند که نه‌تنها به سراسر کشور بلکه به کشورهای همسایه صادر می‌شوند. در لتگاه چون نیروی کار همیشه با کمبود مواجه است تقریباً همه کارگران بیمه هستند. ولی از آنجا که حتی بچه‌ها و پیرمردها و پیرزن‌ها و خانم‌های خانه‌دار هم می‌توانند گوشه‌ای از کار را در کارگاه‌های خانوادگی‌شان بگیرند همه از این سفره پربرکت بهره‌ای می‌برند. دانش‌آموزان معمولاً در ساعات غیرمدرسه در کارهایی مانند بسته‌بندی مشغول هستند و پول خوبی هم می‌گیرند.

برند جوراب لتگاه در راه است

میلاد اصغری دهیار روستا هم می‌گوید: لتگاه با داشتن ۶۰۰ خانوار ۲ هزار نفر جمعیت دارد و به لطف داشتن ۳۰۰ کارگاه فعال جوراب‌بافی و رونق این صنعت سال‌هاست که با مهاجرت معکوس همراه است. اینجا برای همه کار هست و تقریباً همیشه با کمبود نیروی کار مواجهیم.

هرچند این ظرفیت و کشش در بازار هست که همه کارگاه‌ها به صورت ۳ شیفته تولید کنند اما کمبود نیروی کار موجب شده فقط حدود ۷۰ درصد کارگاه‌ها بتوانند به‌صورت ۳ شیفت تولید کنند.

تولیدات لتگاه بیشتر به‌صورت عمده‌فروشی توسط بنکداران تهرانی خریداری می‌شود و برخی بنکداران هم محصولات لتگاه را با برندهای خود کارگاه‌ها صادر می‌کنند. خوشبختانه از سال گذشته چهار شرکت بازرگانی توسط جوانان تحصیلکرده روستا تأسیس شده و برخی از جوانان کارت بازرگانی دریافت کرده‌اند و اگر دولت کمک کند و بحث سرمایه در گردش کارگاه‌ها حل شود این امیدواری وجود دارد بزودی بتوانیم جوراب‌های لتگاه را با برند خود روستا به صورت مستقیم صادر کنیم تا جایگاه قطب صنعت جوراب‌بافی ایران تثبیت شود. اندکی از جوانان هم که با فضای مجازی آشنایی دارند فروش اینترنتی جوراب را راه انداخته‌اند که دورنمای روشنی دارد. روستای لتگاه در ۱۵ کیلومتری شهر بهار استان همدان قرار گرفته و به گفته دهیار روستا ماهانه ۶ میلیون جفت پاپوش تولید می‌کند.

لتگاه روستایی صنعتی است که با داشتن امکانات اولیه مانند بهسازی روستایی و راه روستایی آسفالته می‌تواند به توسعه بیشتری در صنعت جوراب‌بافی برسد. امین خسروی مدیر بنیاد مسکن شهرستان بهار استان همدان که مسئولیت بهسازی لتگاه را برعهده دارد می‌گوید در سال ۸۷ طرح هادی روستایی در لتگاه اجرا شده و فضای روستایی با معابر سنگفرش و راه آسفالت مهیای توسعه صنعت جوراب‌بافی روستا است. به گفته وی عمده کارگاه‌های جوراب‌بافی لتگاه در فضای کوچک ۱۵ تا ۲۰ متری کنار خانه‌های روستاییان شکل گرفته که به دلیل استفاده از انرژی برق و دیگر مزایای زندگی روستایی توانسته‌اند مجوز رده یک محیط زیست را بگیرند و به همین دلیل در بازنگری طرح هادی روستایی بر بهسازی فضای روستا مبتنی بر توسعه کارگاه‌ها توجه ویژه‌ای خواهد شد. وی می‌افزاید: خوشبختانه درصد بهسازی و مقاوم بودن سازه‌های کارگاهی لتگاه بالاتر از میانگین کشوری است و روند مقاوم‌سازی روستایی در لتگاه به خوبی پیش می‌رود.

برش
بزرگترهای روستا می گویند بیش از ۵۰ سال است که ماشین های جوراب بافی لتگاه برای همه مردم کشور پاپوش می بافند وحالا حتی جورابهایش از طریق استانهای مرزی راهی بازارکشورهای پاکستان، ترکمنستان، آذربایجان و عراق می‌شود

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچك ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۴۳۷۵

آسان

	۴			۹				
			۱		۷			۶
	۲	۱	۴		۶			۵
		۷			۹		۶	۸
	۸	۴		۷		۲	۹	
۳	۹		۲			۴		
۸			۷		۲	۶	۳	
۴			۶		۳			
				۵			۸	

متوسط

۳			۱	۶			۲	
		۱	۴	۷				
۶		۸				۴		
						۶	۹	۵
		۷				۴		
۴	۹	۶						
	۲					۷		۱
				۱	۵	۲		
	۸			۲	۶			۴

سخت

	۷	۴	۱	۹				
۱		۲	۸		۶			
۴						۳		۵
۳				۸				۹
۶		۵						۲
			۷		۵	۴		۶
				۶	۲	۵	۷	

خیلی سخت

		۱						۴
	۸		۶	۳				
۶				۵				۲
۱					۵		۹	
	۵	۳				۱	۴	
	۷		۹					۶
۷				۸				۳
				۹	۳		۷	
۲						۴		

حل جدول سودوکو شماره ۴۳۷۵

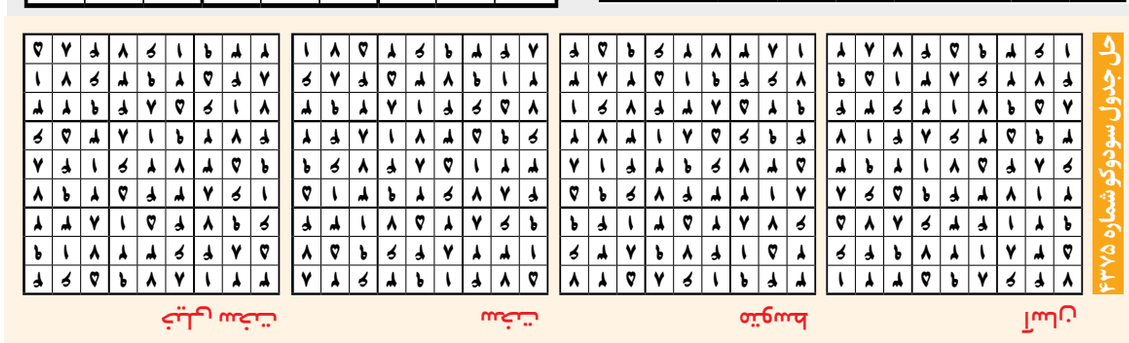

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۸۳۴۴

جدول عادی

افقی:
۱- از خواص گیاه طبی بابونه - چتر، آباژور
۲- اُمَّت‌ها - شهر خراسان رضوی - به رمز و مجاز سخن گفتن
۳- برادر بزرگتر - زمین لم‌یزرع - شهر کره‌جنوبی
۴- مجلل و فانتزی - مایه - ناموس پرستی
۵- هنوز انگلیسی - پیشگوی مصریان قدیم - فیلم محمد پرویزی (۱۳۹۵) - ضد «هیچ»
۶- قلابی - سریع - برنامه و نقشه انگلیسی
۷- کامیون ارتشی - دریچه‌ای در کاربراتور - نقشی در میان قالی
۸- آبستن - پای‌افزار - گلی خوشبو
۹- ماهی‌فروش - خطوط میله‌ای‌شکل قیمت کالا - طلایی
۱۰- سهولت - نوعی قرابت - رفتگر
۱۱- جنس جنگجو - ظهر عربی - گندیدگی - شهر گلادیاتورها
۱۲- خوشحالی - پی‌نوشت - دشمنی
۱۳- ظلم - جان‌پناه - مژده
۱۴- مغازه - موجودات - انجام عمل نیک برای جلب نظر مردم نه رضای خدا
۱۵- مددکار - نقاش بزرگ هلندی

عمودی:
۱- شیوه جنگی - سرمربی تیم ملی فوتبال نوجوانان ایران
۲- پافشاری بیش از حد - عروس شهرهای ایران - مقیاس
۳- به تدریج - ناخوش - بی‌چیز
۴- از بازی‌های کودکان - آدرس
۵- پوز - موی اسب - از ارکان شخصیت
۶- شهر امارات - فرمان سکوت - گستردنی - ناشنوا
۷- باغبان تاک - بزرگسالان - امر به ساییدن
۸- کیفیت و ماندگاری - رنگی مرکب از زرد و سبز - از لبنیات
۹- مایه حیات - عصاره گرفته شده میوه‌ها که مورد علاقه بچه‌ها می‌باشد - فشار و محدودیت
۱۰- راز - تاراج - دور کردن - مطیع
۱۱- مادربزرگ - برطرف کردن - با «لرز» آید
۱۲- معاونت و همراهی - به تاخت در آوردن
۱۳- نمره عالی - مکمل «آموزش» - قلعه
۱۴- کلمه کار خراب‌کن - اهل کشوری اروپایی - آهنین
۱۵- سوغات کرمانشاه - کشیدگی، راستا

جدول ویژه

افقی:
۱- از آثار «توماس هورلیمان» - قوی‌هیکل و زورگو
۲- لکن - شبیه هم - مسابقات دوچرخه‌سواری
۳- پهناور - دوران - وزنی معادل چهار جو
۴- ضبط صوت قابل حمل - از نام‌های باریتعالی - مشاهده کردن
۵- آبکی - گرداب - اسب سرکش - مرغابی
۶- بی‌ادب - از مخلفات سفره - عریض
۷- جرب - اصطلاحی در ورزش کشتی - خاتون
۸- مقابل «سفیدی» - ناکس - اضافه کردن
۹- صمغی تلخ - اثر «مهاتما گاندی» - یاری دهنده
۱۰- کشتی جنگی - نیروی وارده - از تقسیمات کشوری
۱۱- آبدار - آباد نیست - وسیله روشنایی - تیر پیکاندار
۱۲- درزی - خم پارچه - حومه دیدنی اسفراین
۱۳- دارایی‌ها - چیستان - محصول شرکت تاتاموتورز هند
۱۴- روانه - نام غذایی - تنها قمر طبیعی زمین
۱۵- همان قرص دیازپام است - کتاب «یون فوسه» برنده نوبل ادبی ۲۰۲۳
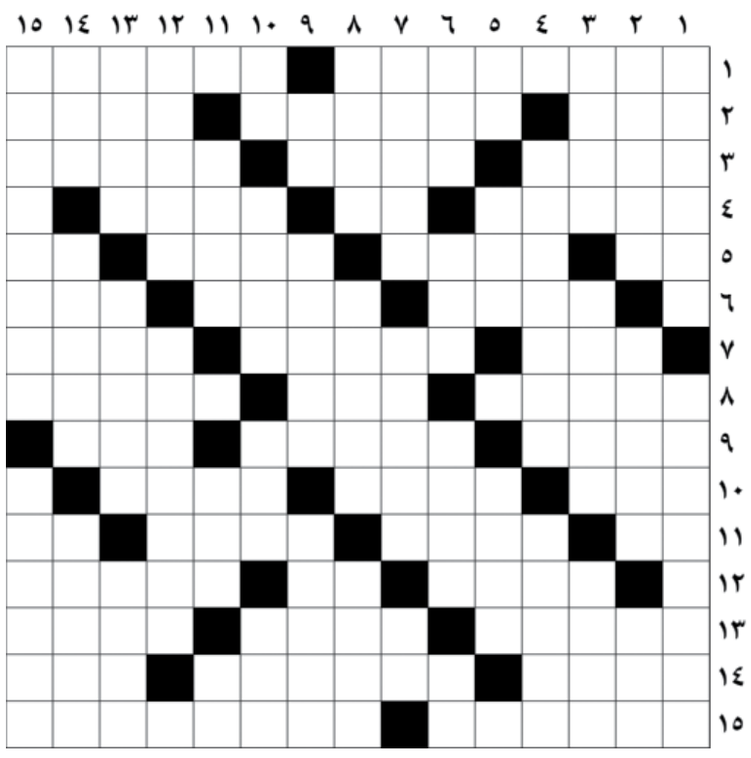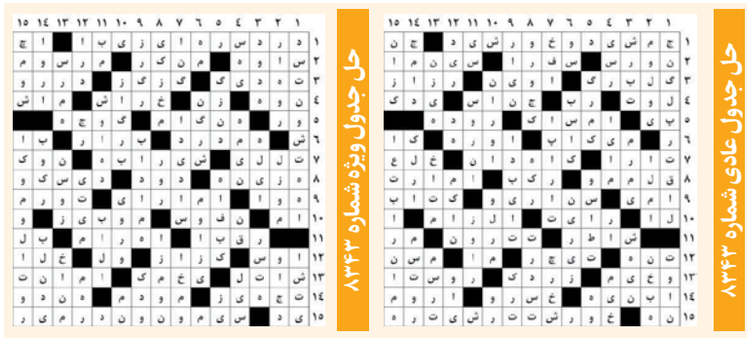
عمودی:
۱- آواز مخصوص بدرقه زائران اماکن متبرکه - مرکز «شیلی»
۲- همسن - پرنده‌ای با سر بلوطی رنگ - شبانگاه
۳- تأیید پست اینترنتی - مرحبا - دوست
۴- سریالی با حضور کیانوش گرامی - موهوم و غیر واقعی
۵- مچاله شده - بها - لباس رسمی اروپا
۶- آسمان - آرامگاه فردوسی - خوشحالی - اندک
۷- بوی خوش - پی‌جوی - گچ خیاطی
۸- دیفتری - وسیله‌ای الکتریکی در منزل - ژرف‌اندیشی
۹- اثر رطوبت - زد و بند - چراغ نفتی
۱۰- طول بدن - رمان «دن براون» - شماره حساب بانکی ایران - نوعی شیمی
۱۱- از انواع زردآلو - فلج - آوای سگ
۱۲- قطره قطره فرو ریختن - مرکز کشور «بلیز»
۱۳- جامعه‌شناس فرانسوی - اس‌ام‌اس - حیوانی اهلی
۱۴- دیدگاه‌ها - خوب شدن بیمار - کشور اروپایی
۱۵- نام پیشین «استانبول» - موج بسیار بلند